

REPUBLICA MOLDOVA
JUDECĂTORIA CHIȘINĂU
sediul Rîșcani

REPUBLIC OF MOLDOVA
THE COURT OF CHISINAU
office Rîșcani

Chișinău, str. Kiev, 3 Republica Moldova
MD-2078, tel. (+373 22) 43 80 02,
tel./fax (+373 22) 43 80 02, e-mail: jrc@justice.md

Chisinau, Kiev 3, street, Republic of Moldova
MD-2078, tel. (+373 22) 43 80 02,
tel./fax (+373 22) 43 80 02, e-mail: jrc@justice.md

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII		
JUDECĂTORIA CHIȘINĂU		
SEDIUL RÎȘCANI		
leșire Nr.	14044	
" 18 "	06	2018

Curtea Constituțională a Republicii Moldova
mun Chișinău, str. Al. Lăpușeanu 28

Prin prezenta, Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani), Vă expediază în baza încheierii din 15 iunie 2018 sesizarea avocatului Ceachir Anatolie în interesele ÎM „Moldcell” SA cu privire la efectuarea controlului constituționalității prevederilor art. 26 alin. (3) din Legea nr. 139 din 02 iulie 2010 privind dreptului de autor și drepturile conexe.

Anexe:

- cererea avocatului Ceachir Anatolie de ridicarea excepției de neconstituționalitate;
- sesizarea avocatului Ceachir Anatolie;
- copia încheierea instanței din 15 iunie 2018.

Judecător

Georgeta Grozav

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA		
INTRARE NR.	1039	
11	07	2018

ÎNCHEIERE

15 iunie 2018

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani)

În componență:

Președintele ședinței,

Judecător

Grefier

Georgeta Grozav

Viorica Condorachi

examinând cererea înaintată de avocatul Ceachir Anatolie în interesele ÎM „Moldcell” SA privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, la cererea de chemare în judecată depusă de AO „Asociația Națională Copyright” către ÎM „Moldcell” SA privind încasarea remunerației compensatorii,

c o n s t a t ă :

La 30 mai 2017 AO „Asociația Națională Copyright” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva ÎM „Moldcell” SA privind încasarea remunerației compensatorii.

În cadrul ședinței de judecată avocatul Ceachir Anatolie în interesele ÎM „Moldcell” SA a înaintat un demers cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a unor prevederi din art. 26 alin. (3) a Legii nr. 139 din 02 iulie 2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe și anume „Remunerația compensatorie menționată la alin. (1) se achită de către persoanele fizice și juridice care produc sau importă orice echipament (audio, videomagnetofone, drive pentru discuri etc.) și suporturi materiale (suporturi pentru imprimarea sonoră și/sau video, caste, discuri laser, compact-discuri, etc.), care pot fi utilizate pentru efectuarea unor atare reproduceri.

În motivarea cererii avocatul Ceachir Anatolie în interesele ÎM „Moldcell” SA a invocat că legiuitorul stabilește prin art. 26 al Legii privind dreptul de autor și drepturile conexe, pentru care echipamente și suporturi materiale persoana fizică și juridică care efectuează producerea sau importul urmează să achite remunerația compensatorie. Reclamantul, făcând o abatere esențială de la normele de drept enunțate, a extins în mod de sine stătător semnificația echipamentelor și suporturilor materiale prin indicarea în calitate de echipament a telefoanelor, tabletelor, notebook, care nu se regăsesc în art. 26 alin. (3) al Legii menționate.

De asemenea avocatul Ceachir Anatolie în interesele ÎM „Moldcell” SA a menționat că operatorul de telefonie mobilă ÎM „Moldcell” SA a făcut un demers prin prisma art. 43 al Legii privind actele legislative nr. 780 din 27 decembrie 2001, către Comisia Parlamentară referitor la exprimarea opiniei asupra problemei aplicabilității art. 26 din Legea privind dreptul de autor și drepturile conexe. În acest sens, Comisia parlamentară s-a exprimat referitor la justificarea elaborării unui act normativ, ca fiind oportună și inevitabilă, în condițiile în care aplicarea normei art. 26 din Legea menționată este dificilă. Prin urmare, Comisia Parlamentară, fără a depăși limitele competenței sale în sensul unei interpretări unilaterale, a ajuns la concluzia, că în lipsa actului normativ subordonat legii care să prevadă exhaustiv lista echipamentelor și suporturilor materiale pentru care se datorează remunerația compensatorie pentru copie privată, aplicabilitatea normei art. 26 alin. (3) a Legii nr. 139/2010 este dificilă, iar în acest timp, norma nu este formulată cu suficientă precizie, astfel

încît să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă consecințele acestei conduite.

Avocatul Ceachir Anatolie în interesele ÎM „Moldcell” SA a susținut că pîrîtul nu este producător sau importator al: echipamentului (audio, videomagnitofone, driver pentru discuri); suporturi materiale (CD, DVD), utilizate pentru reproducerea operelor publicate legal.

Pîrîtul a solicitat a fi declarat neconstituțională prevederea “Etc., precum și a sintagmei suporturi materiale care pot fi utilizate pentru efectuarea unor atarere produceri” din conținutul art. 26 alin. (3) al Legii nr.130/2010 privind drepturile de autor și drepturile conexe, “Remunerația compensatorie menționată la alin. (1) se achită de către persoanele fizice și juridice care produc sau importă orice echipament (audio, videomagnetofone, driver pentru discuri etc.) și suporturi materiale (suporturi pentru imprimarea sonoră și/sau video, casete, discuri laser, compact – discuri etc.) care pot fi utilizate pentru efectuarea unor atare reproduceri”.

Reprezentantul reclamantului în ședința de judecată a solicitat respingerea demersului ca fiind neîntemeiat.

Audiind participanții la proces, examinând cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate formulată de avocatul Ceachir Anatolie în interesele ÎM „Moldcell” SA, instanța de judecată concluzionează că cererea este întemeiată și urmează a fi admisă din următoarele considerente.

În conformitate cu art.12¹ alin. (1) CPC în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărîrilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

Alin. (2) stipulează că ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitîndu-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

d) nu există o hotărîre anterioară a Curții Constituționale avînd ca obiect prevederile contestate.

Prin Hotărîrea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016 pentru interpretarea art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate), Curtea a hotărât că în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărîrilor legilor, hotărîrilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională.

Totodată, judecătorul nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția normelor contestate, limitîndu-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acestuia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile

contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; d) nu există o hotărâre anterioară a Curții, având ca obiect prevederile contestate.

Prin urmare, verificând exigențele impuse prin hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016 pentru interpretarea art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, instanța de judecată constată că acestea sunt întrunite pe deplin.

Instanța de judecată reține că pentru examinarea amplă a tuturor circumstanțelor, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate urmează a fi prezentată Curții Constituționale.

Din momentul emiterii de către instanță a încheierii cu privire la ridicare excepției de neconstituționalitate și pînă la adoptarea hotărârii de către Curtea Constituțională, procedura de examinare a cauzei se amînă.

În conformitate cu prevederile art. 12¹, art. 269 – 270, 423 alin. (2) Cod de procedură civilă, instanța de judecată

DISPUNE :

Se admite demersul înaintat de avocatul Ceachir Anatolie în interesele ÎM „Moldcell” SA.

Se sesizează Curtea Constituțională în vederea realizării controlului constituționalității prevederilor “Etc., precum și a sintagmei suporturi materiale care pot fi utilizate pentru efectuarea unor atare reproduceri” din conținutul art. 26 alin. (3) al Legii nr.130/2010 privind drepturile de autor și drepturile conexe, “Remunerația compensatorie menționată la alin. (1) se achită de către persoanele fizice și juridice care produc sau import orice echipament (audio, videomagnetofone, driver pentru discuri etc.) și suporturi materiale (suporturi pentru imprimarea sonoră și/sau video, casete, discuri laser, compact – discuri etc.) care pot fi utilizate pentru efectuarea unor atarere produceri”.

Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate formulată de avocatul Ceachir Anatolie în interesele ÎM „Moldcell” SA se remite Curții Constituționale.

Se amînă pledoariile pînă la pronunțarea de către Curtea Constituțională asupra excepției de neconstituționalitate.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

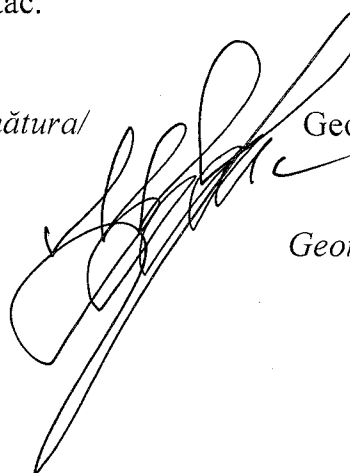
Președintele ședinței,
Judecătorul

/semnătura/

Georgeta Grozav

Copia corespunde cu originalul, judecător

Georgeta Grozav

Data 29.05.2018

**Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani
Judecătorului Georgeta Grozav**

**Solicitant: Avocatul CEACHIR Anatolie
B.A.A. „CEACHIR, ZAMFIR &
PARTENERII”
mun.Chișinău, str.București,90, of.5
tel. 069107301,
Reprezentantul pîrîtului
Î.M. „MOLDCELL” S.A.
MD-2060, mun.Chișinău, str.Belgrad, 3
IDNO 1002600046027
Mandatul Seria MA nr.1193453**

**Reclamantul: Asociația Obștească
„Asociația Națională Copyright”
MD-2005, mun.Chișinău,
str. Moara Roșie, 19, of.6
Reprezentantul pîrîtului: Avocatul
Eduard Melnic, C.A., „Eduard Melnic”
Mun.Chișinău, str.Gh. Coșbuc,13, ap.34
Tel/fax 022 638343, GSM 079482330**

**Intervenient accesoriu:
Agenția de Stat Pentru
Proprietatea Intelectuală
Mun.Chișinău, str.Andrei Doga, 24**

**CERERE DE ADRESARE CĂTRE CURTEA CONSTITUȚIONALĂ a
REPUBLICII MOLDOVA**

Privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în temeiul art.135 alin. (1) lit.
a) și lit. g) din Constituție.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

SESIZARE

PRIVIND EXCEȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE
al unor prevederi din art. 26 alin.(3) a Legii RM nr.139 din 02 iulie 2010 „privind dreptul
de autor și drepturile conexe”

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit.g) din Constituție

I. AUTORUL SESIZĂRII

1. Nume **CEACHIR**

2. Prenume **ANATOLIE**

3. Funcția **Avocat**

4. Adresa: MD2001, mun. Chișinău, str. București, 90, of. 5,

5. Tel. 0 (373) 69107301, ceachiranatol@yahoo.com

6. Numele și prenumele reprezentantului -

7. Ocupația reprezentantului -

8. Adresa reprezentantului -

9. Tel. -

10. Fax -

11. -

II. OBIECTUL SESIZĂRII

Se solicită a fi declarat neconstituțională prevedere din art. 26 alin. (3) din Legea Nr.139/2010 cu privire la drepturile de autor și drepturile conexe întrucât contravine art. 23 din Constituția RM și anume: „Remunerația compensatorie menționată la alin. (1) se achită de către persoanele fizice și juridice care produc sau importă orice echipament (audio, videomagnetofone, drivere pentru discuri etc.) și suporturi materiale (suporturi pentru imprimarea sonoră și/sau video, casete, discuri laser, compact-discuri etc.) care pot fi utilizate pentru efectuarea unor atare reproduceri”.

III. Legislația pertinentă.

Prevederi constituționale.

Articolul 1 Statul Republica Moldova

(...)

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.

Articolul 7 Constituția, Lege Supremă

Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

Articolul 9 Principiile fundamentale privind proprietatea

(...)

(2) Proprietatea nu poate fi folosită în detrimentul drepturilor, libertăților și demnității omului. (3) Piața, libera inițiativă economică, concurența loială sînt factorii de bază ai economiei.

Articolul 20 Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

Articolul 23 Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică. Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Articolul 66
Atribuțiile de bază

Parlamentul are următoarele atribuții de bază: a) adoptă legi, hotărâri și moțiuni;

(...)

c) interpretează legile și asigură unitatea reglementărilor legislative pe întreg teritoriul țării;

Articolul 72
Categorii de legi

(1) Parlamentul adoptă legi constituționale, legi organice și legi ordinare.

Articolul 134
Statutul

„ (1) Curtea Constituțională este unica autoritate de jurisdicție constituțională în Republica Moldova.

(2) Curtea Constituțională este independentă de orice altă autoritate publică și se supune numai Constituției.

(3) Curtea Constituțională garantează supremația Constituției, asigură realizarea principiului separării puterii de stat în putere legislativă, putere executivă și putere judecătorească și garantează responsabilitatea statului față de cetățean și a cetățeanului față de stat.

Articolul 135
Atribuțiile

(1) Curtea Constituțională:

a) exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte;

Aspecte relevante stabilite de Legea Nr.317 cu privire la Curtea Constituțională

Articolul 4.
Atribuțiile

(1) Curtea Constituțională:

a) exercită la sesizare controlul constituționalității legilor, regulamentelor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și dispozițiilor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte;

Aspecte privind Codul Jurisdicției Constitutionale

Articolul 4.
Competența în materie a Curții Constituționale

(1) În exercitarea jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională:
a) efectuează, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte;

Articolul 7.
Prezumția constituționalității actelor normative

Orice act normativ, precum și orice tratat internațional la care Republica Moldova este parte; se consideră constituțional pînă cînd neconstituționalitatea lui va fi dovedită în procesul jurisdicției constituționale, cu asigurarea tuturor garanțiilor prevăzute de prezentul cod.

Prevederi relevante a HCC13/2015 (înstituirea Colegiului Medicilor), § 108]

Orice act normativ trebuie să respecte principiile și normele constituționale, precum și exigențele de tehnică legislativă, menite să asigure claritatea, previzibilitatea, predictibilitatea și accesibilitatea actului. Legea trebuie să reglementeze în mod unitar, să asigure o legătură logico-juridică între dispozițiile pe care le conține, iar în cazul unor instituții juridice cu o structură complexă, să prevadă elementele ce disting particularitățile lor.

[HCC19/2012 (suspendarea licenței executorului judecătoresc), § 99]

Respectarea normelor tehnicii legislative. Prin reglementările de tehnică legislativă, legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvată ale fiecărui act normativ. Astfel, respectarea acestor norme concurează la asigurarea unei legislații care respectă principiul securității raporturilor juridice, avînd claritatea și previzibilitatea necesară.

§§ 101,102,105]

Calitatea normelor privind temeiurile de suspendare a activității executorului judecătoresc. Temeiul de suspendare a activității executorului judecătoresc pentru „încălcarea gravă a legislației”, pînă la aplicarea sancțiunii disciplinare, nu permite determinarea cu exactitate a situațiilor în care poate avea loc suspendarea activității. De asemenea, legiuitorul nu specifică încălcările care urmează a fi considerate „grave” din punct —Mde vedere juridic.

[HCC 26/2016 (termenul de notificare), § 50-51]

Curtea Europeană a statuat că nivelul de precizie al legislației interne „depinde într-o măsură considerabilă de conținutul actului normativ avut în vedere, domeniul pe care este menit să-l acopere, numărul și statutul celor cărora le este adresat” [Chorherr v. Austria, 25 august 1993, § 25], Testul preciziei legii impune ca legea, în situațiile în care oferă o anumită marjă de discreție, să indice cu suficientă claritate limitele acesteia (Silver și alții v. Regatul Unit, 25 martie 1983, § 80). În acest sens, Curtea a reținut că la elaborarea unui act normativ legiuitorul trebuie să respecte normele de tehnică legislativă pentru ca acesta să corespundă exigențelor de calitate.

Aspecte civile reglementate de Legea Nr.139/2010 cu privire la drepturile de autor si drepturile conexe:

Articolul 26.

Reproducerea operelor în scopuri personale. Copia privata

(1) Reproducerea unei opere publicate legal se permite fără consimțământul autorului sau al altui titular al dreptului de autor, dar cu plata unei remunerații compensatorii în condițiile alin. (3)–(11), atunci când reproducerea este făcută de o persoană fizică exclusiv pentru uz personal și dacă nu urmărește obținerea vreunui avantaj comercial direct sau indirect. Dreptul la remunerație compensatorie poate fi exercitat exclusiv prin intermediul unei organizații de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale.

(...)

(3) Remunerația compensatorie menționată la alin. (1) se achită de către persoanele fizice și juridice care produc sau importă orice echipament (audio, videomagnetofone, drivere pentru discuri etc.) și suporturi materiale (suporturi pentru imprimarea sonoră și/sau video, casete, discuri laser, compact-discuri etc.) care pot fi utilizate pentru efectuarea unor atare reproduceri.

III. CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

În procedura civilă a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (judecător Grozav Georgeta), se află spre examinare pricina civilă (Dosarul nr. 12-4237-31052017) la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Obștească „Asociația Națională Copyright” către Î.M., „MOLDCELL” SA, intervenientul accesoriu

„Agenția de Stat Pentru Proprietatea Intelectuală”, privind încasarea remunerației compensatorii.

Reclamantul, fiind o organizație de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale, avizată pentru perioada 01 ianuarie 2016 – 31 decembrie 2017, în baza art.48 al Legii nr.139 din 02 iulie 2010 „privind dreptul de autor și drepturile conexe” (în continuare Legea nr.139/2010), prin cererea de chemare în judecată, făcând trimitere la prevederile art.26, 55, 63, 64 a Legii nr.139/2010, solicită:

1. Încasarea forțată din contul întreprinderii mixte „MOLDCELL” SA în beneficiul acestuia a remunerației compensatorii în cuantum de cel puțin 3% din suma încasată din vânzarea (revânzarea) echipamentului și a suporturilor specificate la art.26 din Legea nr.139/2010 pentru perioada 01 ianuarie 2014 – 29 mai 2017.
2. Încasarea forțată din contul întreprinderii mixte „MOLDCELL” SA în beneficiul acestuia suma de 1 000 000 (un milion) de euro (conform cursului BNM în ziua achitării) cu titlu de reparare a prejudiciului moral pentru întârzierea achitării remunerației membrilor ANCO în perioada 01 ianuarie 2014 – 29 mai 2017.
3. În scopul asigurării acțiunii, aplicarea sechestrului pe toate conturile bancare, bunurile mobile și imobile ale pîrîtului în limita valorii acțiunii.
4. În cazul respingerii cererii cu privire la aplicarea măsurii de asigurare a acțiunii la etapa depunerii cererii de chemare în judecată, aplicarea acestora odată cu admiterea cererii de chemare în judecată în scopul executării hotărîrii executate.

Administrația ÎM „MOLDCELL” SA, analizînd motivele de fapt și de drept ale acțiunii civile depuse, prin prisma normelor de drept aplicate și a probelor prezentate, consideră cerințele formulate eronate, determinate de aplicarea greșită a normelor de drept material, care reglementează cazurile și modul achitării remunerației compensatorii, cazurile și modul reparării prejudiciului moral.

Referitor la pretențiile formulate, reținem opinia reclamantului, susținută de poziția Agenției de stat pentru proprietatea intelectuală expusă în scrisorile nr.156 din 03 februarie 2017 și nr.554 din 03 martie 2017, potrivit căreia, operatorul de telefonie mobilă, *în calitate de importator și vânzător al diferitor echipamente precum telefoane, tablete, notebook, flash etc urmează să achite remunerația compensatorie în cuantum de 3% din suma încasată din vânzarea (revânzarea) echipamentului și a suporturilor specificate la al.(3) art.26 din Legea nr.139/2010.*

În contextul celor susținute de către reclamant, este necesar de redat în totalitate conținutul al.(1),(2) și (3) al art.26 din Legea nr.139/2010, și anume:

(1) Reproducerea unei opere publicate legal se permite fără consimțămîntul autorului sau al altui titular al dreptului de autor, dar cu plata unei remunerații compensatorii în condițiile alin. (3)–(11), atunci cînd reproducerea este făcută de o persoană fizică exclusiv pentru uz personal și dacă nu urmărește obținerea vreunui avantaj comercial direct sau indirect. Dreptul la remunerație

compensatorie poate fi exercitat exclusiv prin intermediul unei organizații de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale.

(2) Prevederile alin. (1) din prezentul articol nu se aplică în caz de:

a) reproducere a unei opere de arhitectură în formă de clădire sau de construcție similară;

b) reproducere a unei baze de date electronice;

c) reproducere a unui program pentru calculator, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 29;

d) reproducere integrală a unei cărți, partituri sau a originalului unei opere de artă plastică;

e) reproducere a unei opere audiovizuale în timpul interpretării ei publice;

f) reproducere a oricărei opere în baza unui exemplar sau dintr-o sursă despre care persoana care reproduce opera cunoaște sau, în virtutea unor circumstanțe concrete, are motive rezonabile să cunoască că sînt ilicite.

(3) Remunerația compensatorie menționată la alin. (1) se achită de către persoanele fizice și juridice care produc sau importă orice echipament (*audio, videomagnetofone, drivere pentru discuri etc.*) și suporturi materiale (*suporturi pentru imprimarea sonoră și/sau video, casete, discuri laser, compact-discuri etc.*) care pot fi utilizate pentru efectuarea unor atare reproduceri.

Prin urmare, legiuitorul stabilește pentru care echipamente și suporturi materiale persoana fizică și juridică care efectuează producerea sau importul, urmează să achite remunerația compensatorie.

Reclamantul, făcînd o abatere esențială de la normele de drept enunțate mai sus, bazîndu-se pe referințele Agenției de stat pentru proprietatea intelectuală nr.156 din 03 februarie 2017 și nr.554 din 03 martie 2017, a extins, în mod de sine stătător, semnificația echipamentelor și suporturilor materiale prin indicarea în calitate de echipament a **telefoanelor, tabletelor, notebook**, care nu se regăsesc în art.26 al.(3) a Legii nr.139/2010, aceasta fiind un punct de vedere, opinie eronată a Organizației de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale.

În aceste condiții, este necesar de apreciat din punct de vedere critic interpretarea extinsă a normelor de drept prevăzute de art.26 alin.(3) al Legii nr.139/2010 din partea Agenției de stat pentru proprietatea intelectuală, în baza scrisorilor nr.156 din 03 februarie 2017 și nr.554 din 03 martie 2017, potrivit căreia, *atît timp cît legislația națională nu indică expres lista echipamentelor și suporturilor material pentru producerea și importul cărora este obligator achitarea remunerației compensatorii menționată în art.26 alin.(3) din Legea nr.139/2010, se prezumă că aceasta include și telefoanele/smartphone-uri stick-uri de memorie, tablet precum și orice alte echipamente și suporturi material cu funcții de reproducere și efectuare a înregistrărilor sonore sau audiovizuale*, deoarece nu este altceva decît o depășire a competențelor și atribuțiilor stabilite prin lege. Fapt recunoscut ulterior de AGEPI prin scrisoarea nr.2196 din 29 septembrie 2017 menționînd, că opinia exprimată în scrisorile nr.554 și nr.156 din 03 martie 2017, **prezintă un caracter informativ și nicidecum nu reprezintă o**

interpretare oficială a acestor norme legale inclusiv aplicării retroactive a lor, această prerogativă ținând de competența exclusivă a legiuitorului.

Operatorul de telefonie mobilă ÎM „MOLDCCELL” SA a făcut un demers prin prisma art.43 al Legii privind actele legislative nr.780 din 27.12.2001, către Comisia Parlamentară referitor la exprimarea opiniei asupra problemei aplicabilității art.26 din Legea nr.139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe.

În acest sens, Comisia parlamentară, *prin scrisoarea nr.14521-09/17 din 01 septembrie 2017*, s-a exprimat clar referitor la justificarea elaborării unui act normative, **ca fiind oportună și inevitabilă, în condițiile în care aplicarea normei art.26 din Legea nr.139/2010 este dificilă.**

Prin urmare Comisia Parlamentară, fără a depăși limitele competenței sale în sensul unei interpretări unilateral, a ajuns la o fermă concluzie, că, în lipsa actului normative subordonat legii care să prevadă ***exhaustiv lista echipamentelor și suporturilor material pentru care se datorează remunerația compensatorie pentru copie privată, aplicabilitatea normei art.26 alin.(3) a Legii nr.139/2010 este dificilă, iar, în acest timp, norma nu este formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei se decidă asupra conduitei sale și să prevadă consecințele acestei conduit.***

De aceea, comisia parlamentară întru asigurarea unicității de reglementare, susține opinia întreprinderii unor eforturi commune în sensul evaluării parametrilor tehnici ce caracterizează posibilitatea de reproducere a echipamentelor, suporturilor material și, în dependență de aceștea, fiind elaborată lista exhaustivă a echipamentelor și suporturilor material pentru care se datorează remunerația compensatorie.

În scopul aplicării uniforme de către instanțele judecătorești a normelor de drept care vizează dreptul de autor și de conexe, Plenul Curții Supreme de Justiție a RM oferă explicații în Hotărîrea sa nr.1 din 25.04.2016 „Cu privire la aplicarea unor prevederi ale legislației privind dreptul de autor și drepturi conexe”. Potrivit pct.76, remunerația de autor se colectează doar prin sistemul de gestiune colectivă de la producătorii și importatorii de: - echipament (audio, videomagnitofone, driver pentru discuri); - suporturi material (CD, DVD), utilizate pentru atare reproduceri.

Prin urmare se constată că, Plenul Curții Supreme de justiție, dînd explicație asupra aplicabilității art.26 a Legii nr.139/2010, nu extinde lista echipamentelor și suporturilor material, dar reiterează prevederile normelor de drept conținute în articolul menționat, fără a crea careva presupuneri, opinii tendențioase, care în ultima instanță, ar avea un impact negative asupra soluționării litigiilor de drept și, în mod special, în tratarea diferită a persoanelor fizice și juridice, care produc sau import echipamente și suporturile material, obligate să achite remunerația compensatorie.

Totodată analizînd Nomenclatura combinată a mărfurilor, aprobată prin Legea nr.172 din 25.07.2014, potrivit căreia aparatele înregistrării și/sau reproducerii sunetului și/sau imaginilor sunt cuprinse în alte poziții de cît telefoanele, laptop-

urile și tabletele, pentru care OGC-le solicită achitarea remunerației compensatorii, se constată clar că, legiuitorul a stabilit expres, într-un act cu putere de lege, faptul că telefoanele, tabletele și laptop-urile nu reprezintă echipamente sau suporturi materiale destinate reproducerii.

Totodată constatăm că, ÎM „MOLDCELL,, SA nu este producător sau importator al: - echipamentului (audio, videomagnitofone, driver pentru discuri); - suporturilor materiale (CD, DVD), utilizate pentru reproducerea operelor publicate legal. În sensul prevederilor art.26 din Legea nr.139/2010 și conform explicațiilor expuse de către Plenul CSJ în Hotărârea nr.1 din 25.04.2016 „Cu privire la aplicarea unor prevederi ale legislației privind dreptul de autor și drepturi conexe”.

IV - EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIGINUL ACESTOR AFIRMAȚII.

Se solicită a fi declarat neconstituțională prevederea „etc.” precum și a sitagmei **suporturi materiale care pot fi utilizate pentru efectuarea unor atare reproduceri”** din conținutul art.26 alin.3 a Legii Nr.130/2010 „Remunerația compensatorie menționată la alin. (1) se achită de către persoanele fizice și juridice care produc sau importă orice echipament (audio, videomagnetofone, drivere pentru discuri etc.) și suporturi materiale (suporturi pentru imprimarea sonoră și/sau video, casete, discuri laser, compact-discuri etc.) care pot fi utilizate pentru efectuarea unor atare reproduceri” din art. 26 alin. (3) din Legea Nr.139/2010 cu privire la drepturile de autor și drepturile conexe, întrucât contravine art. 23 alin.2 din Constituția RM, din următoarele considerente:

Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative încălcarea art. 23 din Constituția RM.

Conform art.23 din Constituție, fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică. Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Astfel se retine că orice act normativ trebuie să respecte principiile și normele constituționale, precum și exigențele de tehnică legislativă, menite să asigure claritatea, previzibilitatea, predictibilitatea și accesibilitatea actului. Legea trebuie să reglementeze în mod unitar, să asigure o legătură logico-juridică între dispozițiile pe care le conține, iar în cazul unor instituții juridice cu o structură complexă, să prevadă elementele ce disting particularitățile lor. [HCC13/2015 (instituirea Colegiului Medicilor), § 108]

Respectarea normelor tehnicii legislative. Prin reglementările de tehnică legislativă, legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvată ale fiecărui act normativ. Astfel, respectarea acestor norme concurează la asigurarea unei legislații care respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesară. [HCC19/2012 (suspendarea licenței executorului judecătoresc), § 99]

Curtea Europeană a statuat că nivelul de precizie al legislației interne „depinde într-o măsură considerabilă de conținutul actului normativ avut în vedere, domeniul pe care este menit să-l acopere, numărul și statutul celor cărora le este adresat” [Chorherr v. Austria, 25 august 1993, § 25], Testul preciziei legii impune ca legea, în situațiile în care oferă o anumită marjă de discreție, să indice cu suficientă claritate limitele acesteia (Silver și alții v. Regatul Unit, 25 martie 1983, § 80). În acest sens, Curtea a reținut că la elaborarea unui act normativ legiuitorul trebuie să respecte normele de tehnică legislativă pentru ca acesta să corespundă exigențelor de calitate. [HCC 26/2016 (termenul de notificare), § 50-51]TTT

Calitatea normelor privind temeiurile de suspendare a activității executorului judecătoresc. Temeiul de suspendare a activității executorului judecătoresc pentru „încălcarea gravă a legislației”, până la aplicarea sancțiunii disciplinare, nu permite determinarea cu exactitate a situațiilor în care poate avea loc suspendarea activității. De asemenea, legiuitorul nu specifică încălcările care urmează a fi considerate „grave” din punct de vedere juridic. [HCC 19/2012 (suspendarea licenței executorului judecătoresc), §§ 101,102,105]

În lipsa unei norme accesibile și previzibile, neavând conturate obiectiv și fără echivoc reperatele cărora executorul judecătoresc trebuie să își conformeze conduita și în funcție de care este constatată încălcarea gravă a legislației, se deschide calea arbitrarului. [HCC19/2012 (suspendarea licenței executorului judecătoresc), §§ 112,114]

Astfel extinderea interpretării art.26 alin. (3) din Legea Nr.139/2010 cu privire la drepturile de autor și drepturile conexe prin acronimele „etc” din conținutul textual precum și a telefoanelor, tabletelor și notebook în calitate de suporturi materiale care pot fi utilizate pentru efectuarea unor atare reproduceri ar contravene art.23 din Constituția R.Moldova.

V. - CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

15. Prin prezenta sesizare, se solicită Curții Constituționale de a iniția procedura de verificare a constituționalității și de a declara neconstituțională prevederea:

- „etc., precum și a sitagmei

- suporturi materiale care pot fi utilizate pentru efectuarea unor atare reproduceri” din continutul art.26 alin.(3) a Legii RM nr.139/2010 din 02.07.2010 „privind dreptul de autor și drepturile conexe”.

în raport cu prevederile art. 20, art. 23 alin. (2), art. 26 alin. (2), și art. 54 din Constituția Republicii Moldova.

VI - DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

16. Exercițarea controlului constituționalității din Codul penal al Republicii Moldova ține de atribuțiile exclusive ale Curții Constituționale (*art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova*).

Excepția de neconstituționalitate reprezintă o procedură de inițiere de către instanța ordinară de judecată, la inițiativa părților sau din oficiu, a controlului conformității unei legi sau a unui alt act normativ, cu normele constituționale. Ea reflectă existența raportului triunghiular între *partea aflată în proces, instanța de judecată, în fața căreia se invocă neconstituționalitatea, și Curtea Constituțională, chemată să soluționeze excepția de neconstituționalitate*. Astfel, potrivit Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016 privind interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție, s-a stabilit procedura de exercitare a controlului constituționalității legilor de către Curtea Constituțională. Prin urmare vom analiza admisibilitatea prezentei excepții de neconstituționalitate prin filtrul stabilit în Hotărârea enunțată anterior.

Reamintim faptul că verificarea constituționalității normei contestate este de **competența exclusivă** a Curții Constituționale. Astfel, *judecătorii ordinari nu sânt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale*, decât în cazul neîntrunirii condițiilor menționate *supra*. În aceste circumstanțe, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea normelor, **instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională**.

În speță, fiind întrunite condițiile de admisibilitate a sesizării, în sensul definit de Curtea Constituțională în Hotărârea nr. 2 din 9 februarie 2016 pentru interpretarea art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, instanța de judecată este obligată de a sesiza Curtea Constituțională, dispunând suspendarea procesului până la pronunțarea Curții Constituționale pe marginea sesizării formulate.

VII. DOCUMENTE ANEXATE - articolul 39 alin. (2) lit. g)

1. Materialele cauzei civile (Dosarul nr. 12-4237-31052017).
2. Răspunsul Parlamentului Republicii Moldova din 29 august 2017.
3. Răspunsul AGEPI nr.156 din 03 februarie 2017.
4. Răspunsul AGEPI nr.54 din 03 martie 2017.
5. Răspunsul AGEPI nr.2196 din 29 septembrie 2017.
6. Răspunsul Ministerului Economiei al RM nr.09/3-2433 din 03.05.2017.
7. Răspunsul Ministerului Tehnologiilor Informației și Comunicațiilor al RM

Nr.01/779

din

03.07.2017.

VIII. DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA - articolul 39 alin. (2) lit. h)

18. Declar pe propria onoare că informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Chișinău,

Data 29.05.2018

Semnătura:

CEACHIR Anatolie